

Іммануїл Кант

(1724-1804р.р.)

У його творчості виділяють два періоди:

докритичний (захоплення природничими науками, натурфілософською проблематикою) та критичний (вивчення походження пізнавальної діяльності).

Критичний період

Визначна робота цього періоду

“Загальна природна історія і теорія неба”

**Планети і Сонце виникли із хмари розсіяної матерії,
що займала колись весь простір**

Частинки цієї хмари стикалися одна з одною, що врешті решт призвело до його ущільнення і впорядкованого оберտального руху навколо центрального згущення, з якого згодом утворилося Сонце

**Надалі відбулась фрагментація матерії, що
оберталася навколо Сонця, на окремі згустки, з
яких утворилися Планети**

**Всі речовини, з яких складаються небесні тіла
нашої Сонячної системи, спочатку були розкладені
на свої первинні частини і заповнювали весь
світовий простір, в якому нині повертаються усі
вже сформовані тіла**

**Внаслідок взаємодії сил тяжіння і відштовхування
виникають потужні вихори часток, які утворюють
матеріальні тіла, які в свою чергу складають світи
різного порядку :**

Планети – Сонячні системи – Системи багатьох зірок

Галактика складена з безлічі зірок, які рухаються визначеними орбітами, однак надзвичайно повільно, внаслідок великої віддаленості від центру їх обертання

Критичний період

Головні праці цього періоду:
“Критика чистого розуму”,
“Критика практичного
розуму”, “Критика здатності
судження”

ФІЛОСОФІЯ – НАУКА ПРО
ВІДНОШЕННЯ БУДЬ-ЯКОГО
ЗНАННЯ ДО СУТТЄВИХ ЦІЛЕЙ
ЛЮДСЬКОГО РОЗУМУ.
ФІЛОСОФІЯ МАЄ ВІДПОВІСТИ НА
ТАКІ ПИТАННЯ:
ЩО Я МОЖУ ЗНАТИ?
ЩО Я МАЮ РОБИТИ?
ЧОГО Я МОЖУ СПОДІВАТИСЬ ?

Практична філософія – філософія моральності, філософія звичаїв містить принципи, які визначають всю нашу поведінку.

Теоретична філософія – теорія наукового пізнання, яка би містила у собі усі принципи чистого розуму, побудовані виключно на поняттях теоретичного знання.

Знання є судженнями, тобто поєднанням уявлень та понять у свідомості й через свідомість.

Судження можуть бути:

аналітичними (не вимагають звернення до досвіду, а отже не дають насправді нового знання);

синтетичними (завжди дають нове знання);

ДВА ВИДИ ЗНАННЯ:
АПОСТЕРІОРНЕ (ДОСВІДНЕ);
АПРІОРНЕ (НЕЗАЛЕЖНЕ ВІД ДОСВІДУ);

АПРІОРНІ ЗНАННЯ - ЦЕ ЗНАННЯ, ЩО
ПЕРЕДУЮТЬ ДОСВІДУ І ОБУМОВЛЮЮТЬ
ЙОГО. ВОНИ ІСНУЮТЬ У ТРЬОХ ВИДАХ
ПІЗНАННЯ: МАТЕМАТИЦІ,
ТЕОРЕТИЧНОМУ ПРИРОДОЗНАВСТВІ,
ТЕОРЕТИЧНІЙ ФІЛОСОФІЇ.

Концепція “речі у собі”

Процес людського пізнання починається з досвіду. Існує дві чисті форми чуттєвого досвіду: простір і час. Вони упорядковують відчуття, розміщуючи їх у просторі і часі, і є принципами апріорного знання. Речі діють на наші органи чуття, викликають відчуття, які не дають ніякого знання про речі як такі.

Світ людини – це предмети та явища, які упорядковуються людською свідомістю.

Світ явищ, який існує в нашому досвіді, у просторі і часі (трансцендентальний світ).

Світ речей у собі, який не досліджений для пізнання і перебуває поза простором і часом, за межами людської свідомості (трансцендентний світ).

Концепція трьох сходинок пізнання:
чуттєвого споглядання, розсудку та розуму.

Апріорні форми чуттєвості розміщують та упорядковують дані відчуттів у просторі і часі, в результаті чого виникають явища. Але самі по собі явища ще не дають знань, я являють собою лише необхідний підготовчий матеріал. Щоб з цього матеріалу отримати знання, його необхідно осмислити.

Розсудок дає поняття, за допомогою яких осмислюються отриманні знання. Розсудок – це здатність осмислити предмет чуттєвого споглядання і одночасно здатність осмислити його в певній незалежності від чуттєвих вражень. Поняття, які дає розсудок, можуть бути емпіричними, якщо в них містяться відчуття, викликані присутністю предмета, та чистими, які містять у собі форму мислення про предмет взагалі. Ці поняття і є категоріями філософії (категорії кількості, якості, відношення і модальності).

“Переворот у філософії”

В процесі пізнання на рівні розсудку ми упорядковуємо чуттєві дані категоріями розсудку, формулюючи закони науки. Отже, закони науки є не відображенням дійсності, а результатом конструктивної діяльності мислення, категорії розсудку. Мислення може знайти в природі лише те, що дозволяють знайти його апріорні категорії.

РОЗУМ УТВОРЮЄ СВОЇ ПОНЯТТЯ -
ТРАНСЦЕНДЕНТАЛЬНІ ІДЕЇ:

СВІТ ПСИХОЛОГІЧНИХ ІДЕЙ (МІКРОСВІТ
ЛЮДСЬКОГО “Я”);

СВІТ КОСМОЛОГІЧНИХ ІДЕЙ (МАКРОКОСМОС:
ПРИРОДА, КОСМІЧНА ЦІЛІСНІСТЬ, “ЛЮДИНА В
ПРИРОДІ”);

СВІТ ТЕОЛОГІЧНИХ ІДЕЙ (ВВОДЯТЬ ЛЮДИНУ У СВІТ
ВІРИ, В ЯКОМУ ЦЕНТРАЛЬНЕ МІСЦЕ ВІДВЕДЕНЕ
ПОНЯТТЯМ БОГА ТА БЕЗСМЕРТЯ ДУШІ);

Антиномія – суперечність у законі.

Чотири антиномії:

Світ є кінечним у просторі і в часі / світ є безкінечним у просторі і в часі;

Все у світі є простим і неподільним / все у світі є складним, і все можна розділити;

В світі існує свобода / в світі немає свободи, все відбувається за законами природи, тобто з необхідності;

Існує Бог як першопричина світу / не існує ніякої першопричини світу;

ЕТИКА

КАТЕГОРИЧНИЙ ІМПЕРАТИВ – ЦЕ ТАКЕ ПРИБИЛО, ЯКЕ НЕЗАЛЕЖНО ВІД МОРАЛЬНОГО ЗМІСТУ ВЧИНКУ МОГЛО БИ СТАТИ ВСЕЗАГАЛЬНИМ ЗАКОНОМ ПОВЕДІНКИ.

КІНЕЦЬ